

Væres Venner Felleshage, Verdenshage og KVANNs Nytteplantereservat

Stephen Barstow, KVANN

Ranheim
21. mars 2019

KVANN –
Kunnskap og Vern Av Nyttevekster i Norge
Norwegian Seed Savers

KVANN

<http://kvann.org>

Seed Savers Exchange

The world's first Seed Saver Organisation was founded in the USA in 1975 by Diane Ott and Kent Whealy. Today, it has more than 13,000 members worldwide, passing on more than one million seed samples and distributing over 20,000 varieties of endangered seeds.

Atriplex hortensis / hagemelde kultivarer fra Norge og Bulgaria

Orach, Backlund/Bly: IA WA M - L.Q. - 50-55 days, grows up to 5' tall with light green leaves, slow to bolt, from Uncle Gib Backlund, heirloom from Norway, in family 4 generations.

Orach, Bulgarian: MN TJ J - M.R. - light green leaf, about 3" dia., seed may need layering, low germ., seed that drops in the fall will produce volunteer plants in the spring in the garden, from a gardener in Montana, Bulgaria.

KVANN

KVANN – *Kunnskap og Vern Av Nyttevekster i Norge*
Norwegian Seed Savers

Europeiske Frøsamler Organisasjoner

UK: *Heritage Seed Library*

Frankrike: *Association Kokopelli*

Østerrike: *Arche Noah*

Sveits: *ProSpecieRara*

Danmark: *Frøsamlerne*

Norge: *KVANN*

Sverige: *Sesam*

Finland: *Landrace Association Maatiainen*

Tyskland: 3 forskjellige organisasjoner

KVANN

Samarbeid med
Genressurssenteret,
Nordgen
og Svalbard

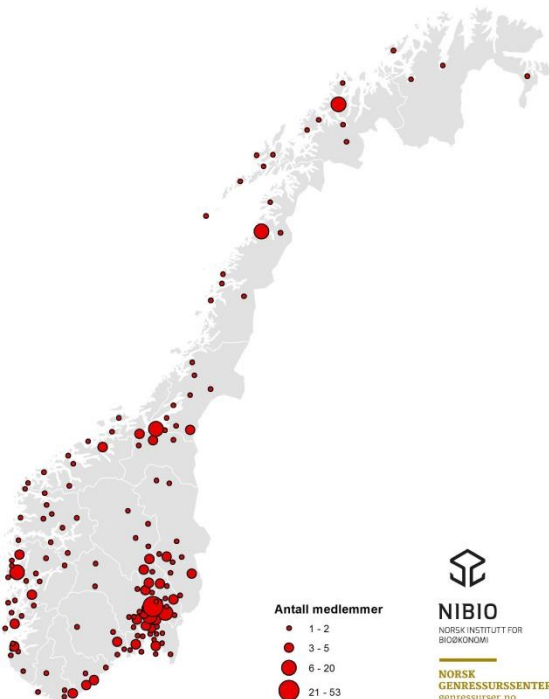
ACCNL	ACCNAM	TAXNAM	
2	4537 LAFORT	Allium cepa var. cepa	Kepaløk
3	4538 LASKALA	Allium cepa var. cepa	Kepaløk
4	4571 LAVA	Allium cepa var. cepa	3 Kepaløk
5	4572 AQUISITION KVITHAMMAR I	Allium porrum	1 Purre
6	9266 ANGELICA ARCHANGELICA	Angelica archangelica ssp. archar	1 Kvann
7	522 BRANDHAUG, MARKA STAMME	Brassica napus var. napobrassica	Kålrot
8	523 SALTA	Brassica napus var. napobrassica	Kålrot
9	2657 BANGHOLM HAUKEBØ ST.	Brassica napus var. napobrassica	Kålrot
10	4133 STENHAUG	Brassica napus var. napobrassica	Kålrot
11	4134 VIGE	Brassica napus var. napobrassica	Kålrot
12	4567 BANGHOLM VEREIDE	Brassica napus var. napobrassica	Kålrot
13	4568 BANGHOLM SANDNES	Brassica napus var. napobrassica	Kålrot
14	4569 TRØNDESK KVITHAMAR	Brassica napus var. napobrassica	Kålrot
15	5015 BRANDHAUG	Brassica napus var. napobrassica	Kålrot
16	5016 BREDIK	Brassica napus var. napobrassica	Kålrot
17	5017 STENHAUG	Brassica napus var. napobrassica	Kålrot
18	5018 VIGE	Brassica napus var. napobrassica	Kålrot
19	7792 BRENDBERGLI	Brassica napus var. napobrassica	Kålrot
20	7793 BANGHOLM GOKSTAD	Brassica napus var. napobrassica	Kålrot
21	7794 OLSGÅRD ELITE	Brassica napus var. napobrassica	Kålrot
22	7795 RANAKÅLROT	Brassica napus var. napobrassica	Kålrot
23	9268 GØTA LEDAAL STAMME	Brassica napus var. napobrassica	Kålrot
24	9274 TRØNDESK BRANDHAUG	Brassica napus var. napobrassica	Kålrot
25	10000 REDY	Brassica napus var. napobrassica	Kålrot
26	10656 SIMONETTE KVANDE	Brassica napus var. napobrassica	Kålrot
27	10657 BANGHOLM WILBY ØOTOFTE II	Brassica napus var. napobrassica	Kålrot
28	10659 TRØNDESK HYLLA	Brassica napus var. napobrassica	Kålrot
29	11558 KVIMAR	Brassica napus var. napobrassica	Kålrot
30	11559 GRY	Brassica napus var. napobrassica	Kålrot
31	11560 VALLDALSKÅLROT	Brassica napus var. napobrassica	Kålrot
32	13794 GRO	Brassica napus var. napobrassica	Kålrot
33	13800 BANGHOLM ELITE	Brassica napus var. napobrassica	27 Kålrot
34	4553 AGLO	Brassica oleracea var. capitata f. alba	Hvitkål
35	4554 BLÅTOPP FAM. I (TIDLIG KVITHAMAR)	Brassica oleracea var. capitata f. alba	Hvitkål
36	4555 BLÅTOPP KVITHAMAR	Brassica oleracea var. capitata f. alba	Hvitkål
37	4556 GOMER	Brassica oleracea var. capitata f. alba	Hvitkål
38	4557 HÅLØYGEN	Brassica oleracea var. capitata f. alba	Hvitkål
39	4558 JÅTUN ANFINSEN ST	Brassica oleracea var. capitata f. alba	Hvitkål
40	4559 KVISLAR	Brassica oleracea var. capitata f. alba	Hvitkål
41	4560 LADI	Brassica oleracea var. capitata f. alba	Hvitkål
42	4561 LAHELLE AMAGER	Brassica oleracea var. capitata f. alba	Hvitkål
43	4562 OMD	Brassica oleracea var. capitata f. alba	Hvitkål
44	4563 ROSSEBØ	Brassica oleracea var. capitata f. alba	Hvitkål
45	4564 TOTEN AMAGER FODSTAD	Brassica oleracea var. capitata f. alba	Hvitkål
46	4565 TRØNDESK LUNDE	Brassica oleracea var. capitata f. alba	Hvitkål
47	4566 GARO	Brassica oleracea var. capitata f. alba	Hvitkål
48	5005 AMAGER L1 ORIG.	Brassica oleracea var. capitata f. alba	Hvitkål
49	5006 MIKELI ORI.	Brassica oleracea var. capitata f. alba	Hvitkål
50	5007 JÅTUNALGETS VINTERKÅL	Brassica oleracea var. capitata f. alba	Hvitkål
51	5008 JÅTUNALGETS SOMMERKÅL	Brassica oleracea var. capitata f. alba	Hvitkål
52	5009 JULIKONGEN	Brassica oleracea var. capitata f. alba	Hvitkål
53	5010 OLSOK	Brassica oleracea var. capitata f. alba	Hvitkål
54	5011 PRYM	Brassica oleracea var. capitata f. alba	Hvitkål
55	5012 RESPLA	Brassica oleracea var. capitata f. alba	Hvitkål
56	5013 TOTEN AMAGER AROLD	Brassica oleracea var. capitata f. alba	Hvitkål

KVANN – Kunnskap og Vern Av Nyttevekster i Norge Norwegian Seed Savers

Fra oppstarten i 2006 vokste medlemsmassen raskt drevet frem av de sosiale mediene og vi kom opp i over 700 medlemmer over hele landet
KVANNs FB grupper har over 8000 medlemmer!

KVANN-medlemmer per kommune

- Etter opprettelsen av foreningen KVANN i april 2017 hadde over 500 meldt seg inn frem (slutten av 2018)
- Nesten 70% er kvinne
- Alle aldersgrupper er godt representert med mange unge mennesker!

KVANN – Kunnskap og Vern Av Nyttevekster i Norge Norwegian Seed Savers

KVANN produserer en Høstkatolog og Årbok

BETALING?

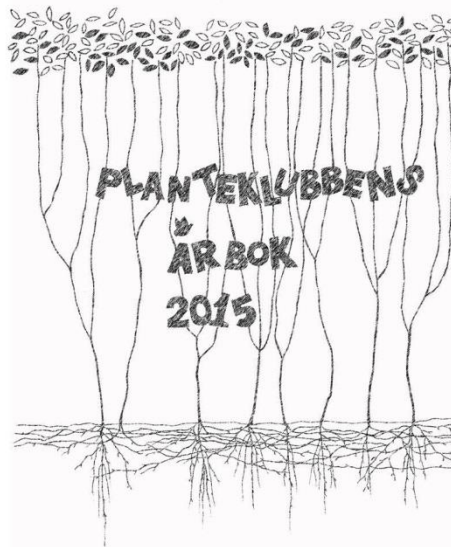
Genressurssenteret/Hortgen leverer materialet gratis til klubbens medlemmer. Medlemmer som lister flere sorter i Årboka, vil kunne få en del porto/pakkeavgifter. Derfor synes vi at det er rimelig at medlemmer også får delt utgiftene med dette. Dette er forresten vanlig praksis i andre frøbytte-organisasjoner. Men, det er helt opp til den enkelte om man vil få delt utgiftene eller ikke. Vi sender hermed et make beløp på kr. 20 for en person fire og 30 kr. for hver plante/løk (dette er også prisen som har vært brukt hos Fressanlerne i Summen). Men, det oppfordres heller til å bytte i den grad dette er mulig.

Forkortelser:

SEE: Seed Savers Exchange (verdens største frøbytteorganisasjon)
SEIAN: Svensk frøseierorganisasjon
HSD: Norsk genressurssenter (Genressurssenteret)
HGB: Nordisk Genbank (Norge)

3

The Norwegian Seed Savers is a new organisation, established by the Norwegian Genetic Resource Centre in collaboration with the Norwegian Garden Society (Hageselskapet) in 2006 with the aim to conserve old heritage vegetables by active cultivation through a group of amateur gardeners throughout Norway. By March 2012, 175 people had joined. Members have initially been given access to seed and vegetative material from the Norwegian Genetic Resource Centre in collaboration with Hortgen, with a total of 220 varieties and accessions available: 3 Chions (Kappale), 1 Leek, 27 Sweeties, 17 Turnips (including the old North Norway land-race Målselvinepe, still grown commercially in the north of the country), 34 Cabbages, 1 Brussels Sprout, 2 Tomatoes (Nordlands and the yellow variety Tante Cu, grown in Norway for 100 years), 8 French Beans, 10 Pans (including the commercially cultivated Ringerkiser), 6 Caraway (Kanel), 4 Voss Angelica (Vossakvinn), 40 Jerusalem Artichoke, 9 Horseradish, 21 Potatoes (Nordlands and the yellow variety Tante Cu, now available in supermarkets), 22 Rhubarb and 17 Shallot varieties collected in the 1970s from all parts of the country. In addition, a project to map, collect and conserve old varieties of perennial onions (mainly Allium fistulosum, A. scardoprasum, A. victorialis and A. schoenoprasum) is nearing completion with some 100 accessions being assessed. Other old perennial vegetables such as Scorzoner, Good King Henry, Artichoke, Asparagus. Further, an old Finnish Garlic (Klæstene) has been found to be well suited to the Norwegian climate and is now cultivated by about 30 members. Some 70 % of all offered varieties have been distributed to the group. However, some are obviously easier to conserve in a garden situation than others and experiences are being monitored through an annual report which members are asked to complete each autumn. A guide to seed saving has also been prepared. More information together with the 2012 yearbook can be found here http://www.skogoglandskap.no/fagartikler/2007/planteklubb_gronnsak_potet

Members are found throughout the country

More information from the coordinator, Stephen Barstow (stephen@broadpark.no) or Åsmund Asdal at Genressurssenteret.

Pictures (from top left, left to right): Potato "Røde fra Sjøå", Potato Red Mandel, Jerusalem Artichoke "Dammesmoen" in flower, Jerusalem Artichoke diversity (Dagnyral, top in centre), Potato "Blå Congo", French Bean "Klæstene", Horseradish from "Sogn", Brussels Sprout "Jatunsaget", Garden Angelica "Vossakvinn", Turnip diversity (Målselvinepe, top left), Caraway, Caraway soup (a traditional spring dish), Rhubarb diversity, Shallot collection at Nordgen. Photographers: Members Hiltrud Hemmersbach, Nadine Rankke, Unni Østby Strand and Stephen Barstow.

+++Frødyrkingshefte, rapporter, artikler, nettverk av åpne hager osv.

KVANN

KVANN – **K**unnskap og **V**ern **A**v **N**yttevekster i **N**orge
Norwegian Seed Savers

KVANNs mulige nytteplante-reservater

INSPIRASJON: Lawrence Hills (HDRA, UK) foreslo for snart 40 år siden (1979) at man bør etablere “vegetable sanctuaries” over hele Europa for å ta vare på mangfoldet!

KVANNs Schübeler hagenettverk?

Væres Venner er den første!

Fredrik Christian Schübeler

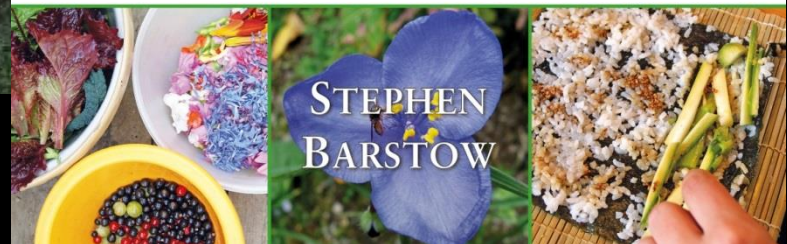
Professor Frederik Schübeler fra Botanisk Hage i Oslo er et av de viktigste personene i Norge gjennom tidene når det gjelder matsikkerhet. Han avet nettverk frivillige forsøksstasjoner over hele landet for å teste ut nye mat og prydplanter....deriblant prestegårdshagene!

KVANNS VERDENSHAGE PÅ VÆRES VENNER

Inspirert av Ringves geografisk samling av bartrær hvor Ringvedammen representerer Nordpolen

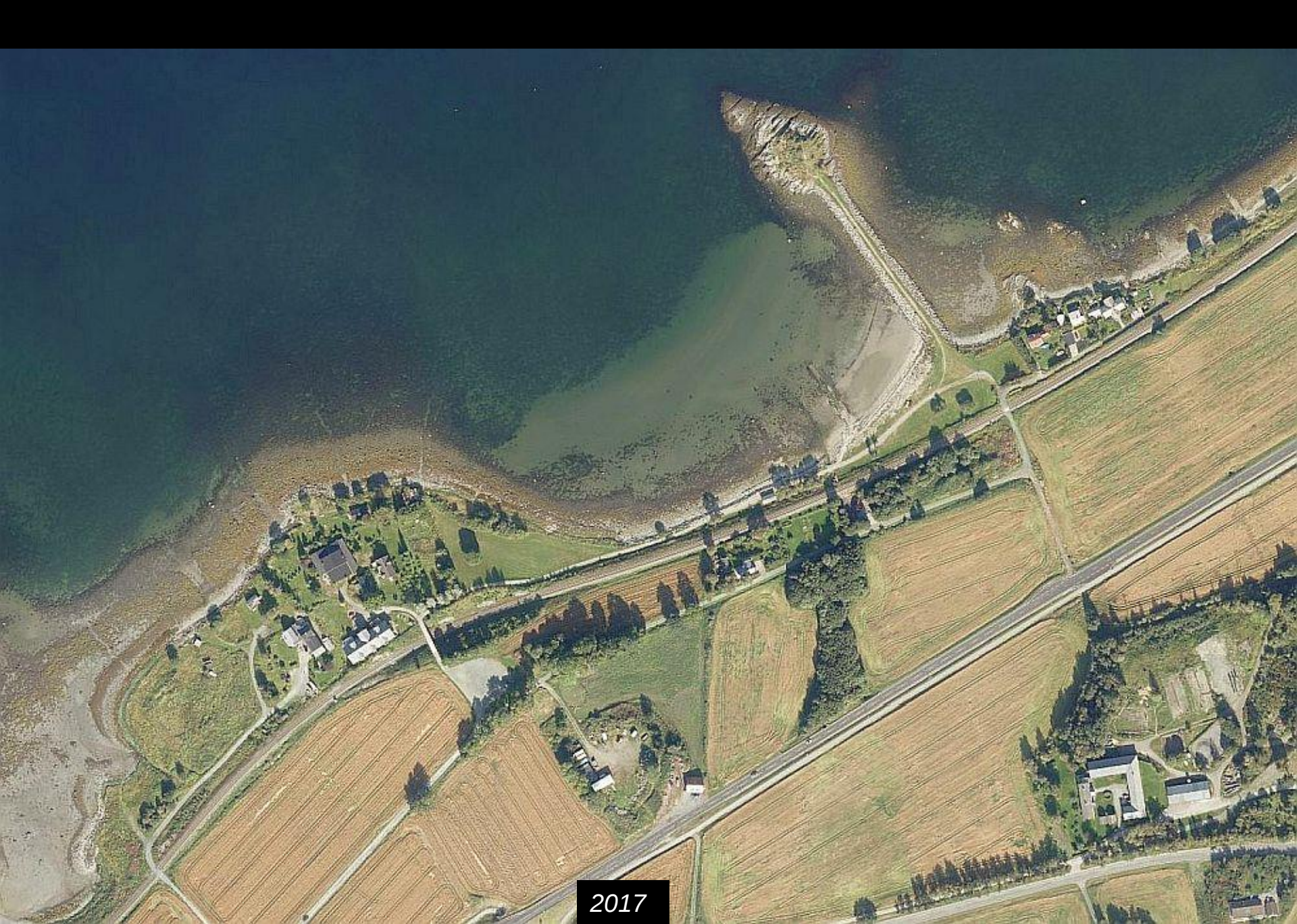

AROUND THE WORLD IN 80 PLANTS

2017: Verdenshagen tar form

2017

Det er planlagt ca 80 spiselige flerårige planter i Verdenshagen

I1 French											
	B	F	G	H	J	K	L	M	N	O	P
1	Species		Page	English	Spanish	German	Italian	Norwegian	Danish	Swedish	Dutch
69	<i>Viola lutea</i>	Europa		Mountain Pansy							
	<i>Carum carvi</i>	Norge	250	caraway	alcaravea, comino silvestre	Echter Kümmel	Carvi, Cumino dei prati	karve	kommen	kummin	echte karwij
70											
71	<i>Cichorium intybus</i>	Sør Europa	88	chicory	achicoria	Wegwarte	Cicoria (depends strongly on cultivar)	sikkori	cikorie	cikoria, vägvårda	wilde cichorei
	<i>Diplotaxis tenuifolia</i>	Sør Europa	86	perennial wall-rocket, sand rocket	rúcula, rúgula, flor amarilla,	Schmalblättrige Doppelsame, Stauden-Rucola	Ruchetta selvatica, Rucola selvatica	flerårige rucola, sandsennep	vild rucola, sandsennep	sandsenap, italiensk rucola	grote zandkool
72											
73	<i>Hablitia tamnoides</i>	Kaukasus	102	hablitzia, Caucasian spinach	espinaca del Cáucaso	Kaukasischer Rankspinat, Kaukasusspinat		stjernemelde, hablitzia	spinatranke, hablitzia, kaukasisk spinat	rankspenat	Kaukasische klimspinazie
	<i>Silene vulgaris "Rosea"</i>	Sør Europa	77	bladder campion, maiden's tears	colleja, silena	Taubenkropf-Leinkraut	Silene comune, Silene rigonfia, Strigoli, Carletti	engsmelle	blæresmælde	smällglim	blaassilene
74											
75	<i>Arctium lappa</i>	Japan		Great Burdock							
								6	5	Allium obliquum	Sibir

3. oktober 2017

KVANN treff i Trondheim, juni 2018

15. oktober 2018

*Verdenshagen planter som allerede
er på plass*

*Verdenshagen planter som allerede
er på plass*

Verdenshagen høsten 2018

*Vi trenger flere med på
laget i 2019!!!!*

KVANNs Nyttevekstreservat

*Midlertidig bed for et mangfold av spiselige vekster:
ca 125 forskjellige vekster, sommeren 2018*

KVANN / Norwegian Seed Savers kjøpte og plantet på Være våren 2018 følgende matvekster /skogshageplanter:

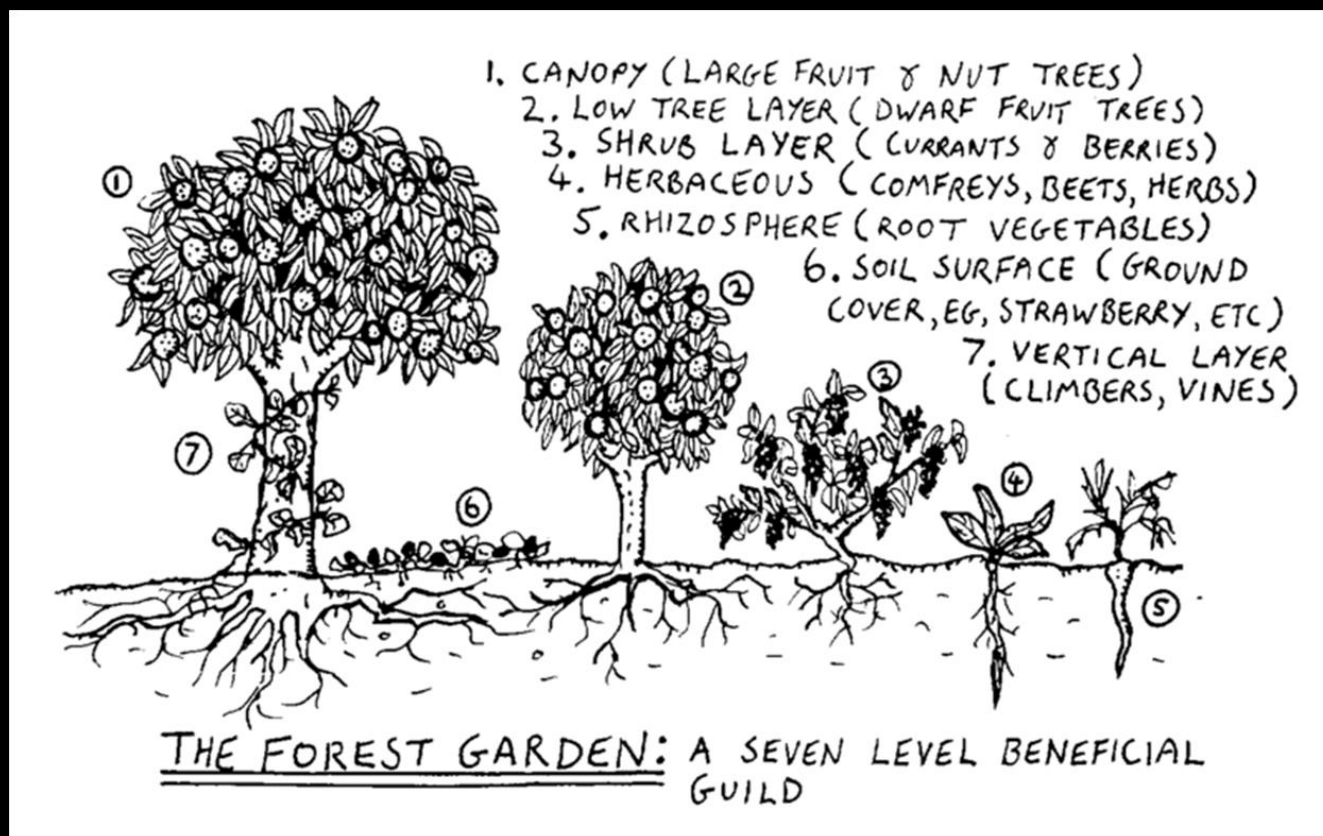
Valnøtt Broadview*2, Bright Pit og Lotko

Storhassel 4 sorter

Tindved (hann og hunn planter)

I tillegg ble det plantet følgende fra Stephens samling:

Stikkelsbær, rips, solbær, Kinesisk Toon (*Toona sinensis*), Asimina (papaw), *Prunus virginiana*, svartrips, *Sorbus* spp (*4, rogn), goji, Aronia, bringebær, *Malus* spp. (*2 epler), *Amelanchier* (*3, med store bær), *Rosa* spp. (*3), *Elaeagnus multiflora* (*2)

Matskog/Skogshage: Et godt sted for oss, insekter og fugl

KVANNS hage ble utvidet i slutten av juli!

Bondebønner (7 sorter), Quinoa "Stephe" og 10 gamle potetsorter

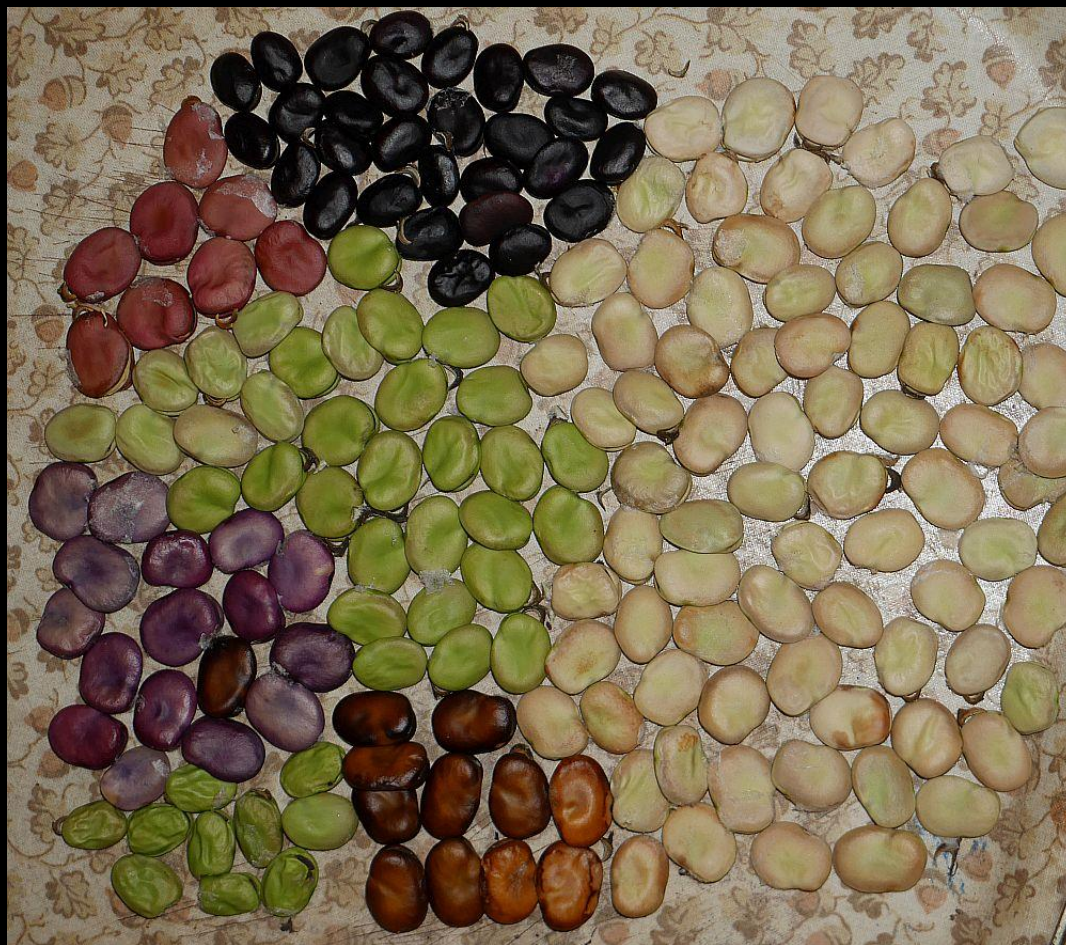
Første avlingen var et mangfold av bondebønner: august 2018

Bondebønner falafel!

Gamle Norske potet

Et mangfold av bondebønner høstet på Være

Tistlene tiltrekket pollinerende insekter. Marina jobber med oldemorshagen der fokus er på biologisk mangfold og gamle prydplanter

Vi fikk selskap i høst når en utstilling laget av Irene DM and the Transformers ble flyttet fra byen til Være!

*Siste utvidelsen i midten av oktober:
området ble senere dekket av høy!*

*KVANN TRENGER FLERE FRIVILLIGE MEDHJELPERE
TIL SESONGEN 2019*

Ta kontakt med Stephen

*Møt oss i KVANN hos Væres Venner søndagen 5. mai
(vi skal besøke hagen under KVANNs årsmøtet helg
i Trondheim og Malvik*